

Flera sjukdomar ger tidiga tecken i munhålan

Tänderna och munhålan ger god information om hälsotillståndet hos en person. Ingen annan slemhinna är så lättillgänglig för inspektion. I munhålan kan man tidigt se tecken på hjärtkärlsjukdom när munnslemhinnor inte får tillräckligt med försörjning.

Flera sjukdomar kan ge tecken i tidigt skede i munnen exempelvis diabetes, reumatiska sjukdomar. Missbruk av tobak alkohol och droger syns i munhålan och på tänderna. Ångest, muskelspänning, stress och depression sätter sina spår i munnen och på tänderna.

En noggrann undersökning av munhålan skulle vara en god hjälp vid diagnostik av sjukdom, av sjukdomens grad och hur sjukdomen upplevs av den drabbade.

Ett stort antal läkemedel ger sämre salivproduktion vilket bör särskilt uppmärksammas för att för att man i tid ska kunna förebygga försämring av tandstatus. Bakterier i tandfickor kan ge allvarliga afektioner i hjärtsäckarna även hos yngre. Blodbrist syns i munhålan. Personer med nackskador har större risk för ökad muskelspänning i käklerna och i tungan med huvudvärk, tinnitus och yrsel som följd. Salvans samman-

Reumatism, hjärt-kärlsjukdomar och reumatism kan tidigt ge tecken i munnen, skriver insändarskribenten.

sättning och mängd har säkert betydelse för matsmältningen och tarmfunktionen.

Käkladsspänningar och spänningstillstånd i tungan har blivit en folksjukdom. Huvudvärk, ansiktsvärk och tinnitus är vanliga symtom. Många behandlas för miss-

tänkt bihåleinfektion eftersom värken sitter i ansiktet och vid örat. Det finns inga sjukdomstecken i öronen eller bihålorna men man ser bitmärken i kinden, märken efter tänderna på tungan avskavningar på tänderna och små sprickor på tungspetsen. Detta ger upp-

hov till onödig antibiotika förskrivning.

I journalhandlingar från primärvården och från medicinkliniker har man alltför ofta hoppat över beskrivning av munnen och tänderna. Betydelsefulla signaler tas inte tillvara i den medicinska diag-

nostiken om man inte mer grundligt undersöker munnen

Varför utnyttjas inte munhålan mer i diagnostiken inom sjukvården?

Tandstatus och munhålestatus säger mycket om en patients hälsotillstånd och livskvalitet. Tandläkarna kan en hel del om sjukvård men sjukvården kan för lite om tandvård. I grundutbildningen för läkare ingår endast några timmar om tandvård och de flesta får inte heller någon fortbildning om tänder.

Det är märkligt att tänderna och munhålan som har så stor betydelse för hälsa och livskvalitet försummas inom sjukvården. Det är nödvändigt att öka kunskaperna hos läkarna om munhålan och tänderna. Inom grundutbildningen för läkare bör utbildningsinsatserna om tänderna kraftigt öka.

Dessa kunskaper bör hållas vid liv genom fortbildningsinsatser. Tänderna och munhålan ska ingå som i en grundstatus vid diagnostik av medicinska sjukdomar. Utan att mer noggrant undersöka munhålan och tänderna får man ingen riktig uppfattning om en persons hälsotillstånd.

Marie-Louise Ekholm
Överläkare öronmottagningen
Höglandssiukhuset Nässjö